

Verslag klankbordgroep Windpark Elzenburg-De Geer van 6 september 2017

Aanwezig: Dorpsraad Berghem, Dorpsraad Megen, Haren, Macharen, Belangenvereniging Omwonenden Windmolens De Geer (met ondersteuning van NLVOW), Energiecoöperatie Oss, OIK, vertegenwoordiging buurbedrijven, TIBO, waterschap Aa en Maas.

Afwezig: IVN, GGD, Wijkraad Schadewijk, Stichting Landschapsbeheer, Brandweer Brabant Noord (agendalid), provincie Noord-Brabant (agendalid).

1. Opening en vaststellen verslag vorige vergadering

De gemeente deelt mee dat er afmeldingen zijn ontvangen van leden van de Dorpsraad Berghem en Belangenvereniging Omwonenden Windmolens De Geer. Andere leden van beide partijen zijn echter aanwezig. De GGD heeft zich ook afgemeld.

De gemeente stelt Constant Cortenbach voor als lid van het gemeentelijk projectteam en vervanger van Yvonne vanavond.

De gemeente vraagt of iedere aanwezige zich kort wil voorstellen, ook met de naam van de organisatie. Dit in verband met de verslaglegging.

Het verslag van 31 mei 2017 wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

De gemeente deelt mee dat de podiumbijeenkomst definitief op 27 september a.s. om 20.30 uur zal plaatsvinden.

De gemeente en Antea Group zullen dan een toelichting geven op de, zoals het er naar uit ziet, 3 raadsvoorstellen die in de raad van 2 november aan de orde zullen komen. Te weten over het ruimtelijk spoor, het ontwikkelspoor en het participatiespoor. Op dat moment, 27 september, is ook definitief duidelijk of het 3 raadsvoorstellen zullen zijn. Het college behandelt de voorstellen namelijk op 19 september. In tegenstelling tot vorige keren zullen alle onderwerpen nu in één podiumbijeenkomst toegelicht worden.

3. Podiumbijeenkomst op 27 of 28 september

Zie agendapunt 2.

4. Bespreking hoofdlijnen van aangevulde MER en van raadsvoorstel voor bestuurlijk voorkeursalternatief

De gemeente deelt mee dat Bastian van Dijck van Antea Group zich vandaag heeft moeten afmelden wegens ziekte. Hij zou een presentatie geven over het aangevulde MER en het geoptimaliseerde voorkeursalternatief en opbrengstalternatief.

Vanwege zijn afwezigheid wordt de presentatie gegeven door Leo de Hoogt waarbij Constant Cortenbach aanvult indien nodig.

Dorpsraad Berghem vraagt of de buitenste van de 5 molens in het voorkeursalternatief VKA 2a op particulier terrein is gelegen en niet meer op gemeentegrond?

De gemeente geeft aan dat dat klopt en dat voor de gemeente eigendom niet leidend is bij de plaats van de molens, het gaat om andere criteria zoals bekend.

De gemeente licht verder toe dat ten opzichte van het geoptimaliseerde VKA er in het geoptimaliseerde OA 2 molens bij zijn geplaatst in de zogenaamde 'Schil'.

Deze twee geoptimaliseerde varianten gaan dus het besluitvormingstraject in.

Dorpsraad Berghem vraagt naar de hoogte van de molens in deze alternatieven. De gemeente geeft aan dat in alle gevallen sprake is van hoge molens die allemaal even hoog zijn.

Naschrift Antea Group: voor de effectenbepaling is uitgegaan van de referentiewindmolen Enercon 126 (ashoogte 135 m, rotordiameter 126 m, tiphoogte 198 m).

De gemeente licht verder toe dat in het aangevulde MER verschillende aspecten ten aanzien van de voorkeursalternatieven verder zijn uitgediept. Bijvoorbeeld natuur en landschap. Ten aanzien van natuur in relatie tot geluid loopt er ook nog een verdere verdieping. Daarvoor is onder mee nadere info van de provincie noodzakelijk en het lijkt er op dat de normstelling van de provincie wat verschuift als gevolg van het windpark-project aan de A16 in West-Brabant. In ieder geval zal over dit aspect duidelijkheid zijn in de volgende, planologische, fase van het Osse windpark. De gemeente verwacht zelf dat er nog wel compensatiemaatregelen genomen zullen moeten worden.

Naschrift Antea Group: Dit geldt naar verwachting voor alle alternatieven, waarbij verwacht wordt dat de alternatieven met (meer) windmolens in De Schil tot een grotere compensatieopgave leiden dan de alternatieven met geen of minder windmolens in De Schil.

De NLVOW wil graag weten of, naast het project aan de A16, bijvoorbeeld ook het project in den Bosch meetelt voor de geluidsberekeningen en -normstelling?

De gemeente moet het antwoord hierop schuldig blijven maar zal dit navragen bij Antea Group en het antwoord na sturen aan de klankbordgroep.

Naschrift Antea Group: dit is onbekend, bekend is dat de provincie Noord-Brabant momenteel in het kader van windmolens langs de A16 afweegt hoe ze de normstelling en rekenmethodiek voor het effect van windmolengeluid op natuurgebieden (Natuurnetwerk Brabant, de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) wil hanteren. Gemeente Oss / Antea Group hebben contact met de provincie en afgesproken dat zodra de provincie duidelijk heeft hoe ze het bij de A16 onderzocht en afgewogen wil hebben, deze methodiek ook gebruikt zal worden voor windmolenpark Elzenburg – De Geer. Aangenomen mag worden dat deze methodiek dan bij alle windmolenparken gehanteerd zal worden. Gemeente / Antea Group vragen dit na bij de provincie.

Dorpsraad Berghem wil graag weten of er nog een verdere verdieping volgt van de scoretabel in de presentatie?

De gemeente geeft aan dat dat niet het geval is. Voor die verdere verdieping moet het MER geraadpleegd worden.

Naschrift Antea Group: in het MER (Hoofdstuk 22 en 23) en de samenvatting is uitgebreid ingegaan op de beoordeling van de alternatieven en de conclusies die uit de diverse effectenonderzoeken getrokken kunnen worden. Dit heeft geleid in een samenvattende conclusie tabel zoals op 9 mei besproken in de klankbordgroep (linkertabel op sheet 5 van presentatie Antea Group). De nadere analyse van het voorkeursalternatief en opbrengstalternatief na mei, waarvan de samenvattende conclusie tabel aan de rechterzijde op sheet 5 van presentatie Antea Group is weergegeven, heeft niet geleid tot wezenlijk andere beoordelingen en conclusies. Vandaar dat dit nu niet opnieuw uitgebreid is besproken in de klankbordgroep.

Dorpsraad Berghem vraagt zich af, wijzend naar de genoemde scoretabel, of het voor de bestuurlijke beslissers wel voldoende duidelijk is om een oordeel te kunnen vellen?

De gemeente geeft aan dat de stukken voldoende duidelijk zijn.

De gemeente geeft desgevraagd aan dat de presentatie van Antea Group bij het verslag gevoegd zal worden.

De gemeente geeft verder aan dat, naar aanleiding van alle reacties op het concept-MER, een reactienota is opgesteld. Deze zal na het besluit van B&W op 19 september toegestuurd worden aan alle indieners van reacties.

OIK wil graag weten wat ongeveer het tijdsbeslag is van het RO- en vergunningenspoor? De gemeente schat in dat de jaren 2018 en 2019 nodig zullen zijn voor de voorbereiding en het doorlopen van de ruimtelijke procedures inclusief behandeling van zienswijzen tegen ontwerp-besluiten en de behandeling van en uitsluitel over te verwachten beroepen tegen de vastgestelde besluiten. In 2020 zal er dan gebouwd kunnen worden.

Dorpsraad Berghem wil graag weten hoe voorkomen wordt, zoals eerder gebeurd is, dat de pers eerder geïnformeerd is dan bijvoorbeeld de dorpsraad. Dit gelet op de door B&W te nemen besluiten op 19 september. Het is vervelend als er vragen komen en je zelf nog niet geïnformeerd bent.

De gemeente geeft aan dat op de dag van de collegebehandeling nu eenmaal direct een persgesprek is. Maar om een en ander te voorkomen zegt de gemeente toe dat de KBG ná het collegebesluit ook direct geïnformeerd zal worden.

De NLVOW merkt op dat het tot nu toe in het proces enkel ging over inhoudelijke stukken. Betrokkenen willen wellicht ook graag hun invloed doen gelden, en dan niet zozeer over de stukken inhoudelijk, in het beslisproces. Zo heeft de NLVOW zelf waarschijnlijk de behoefte om namens de omwonenden een brief te sturen aan het college in plaats van daarvoor het rijtje podium – adviescommissie – raad te gebruiken.

De gemeente geeft aan dat de podiumbijeenkomst, de adviescommissie en ook de raadsvergadering de geijkte momenten zijn om de eigen mening richting de politiek te ventileren. Bij al die gelegenheden zijn er mogelijkheden tot inspreken die benut kunnen worden en dat staat uiteraard iedereen vrij. De gemeente heeft er alles aan gedaan om het hele (voorbereidings-)traject zo transparant mogelijk te laten verlopen. Deze klankbordgroep is daar een exponent van. In het besluitvormingstraject neemt iedereen een eigen positie in.

De NLVOW zou de presentatie van Antea Group graag z.s.m. ontvangen. Of is het verslag van de klankbordgroep snel klaar?

De gemeente geeft aan haar best te doen en verslag met bijlage z.s.m. rond te mailen.

De vertegenwoordiging buurbedrijven vraagt of de gemeente Oss de ambitie nastreeft om als eerste gemeente een windpark te realiseren zonder tussenkomst van de Raad van State? Dat zou een mooi streven zijn.

De gemeente zegt dat graag te willen. De gemeente heeft, zoals gezegd, het hele proces open en transparant gevoerd. Desondanks heeft de gemeente niet de illusie dat er geen enkel beroep zal volgen.

5. Bespreking hoofdlijnen raadsvoorstel ontwikkelmodellen

De gemeente geeft aan dat met de agenda ook 2 stukken over dit punt zijn meegestuurd.

De gemeente licht over bijlage 1 toe dat er 3, eigenlijk 4, modellen zijn; markt, tender, zelf ontwikkelen, Energiecoöperatie Oss (ECO). Op dit moment gaat de discussie, in de aanloop naar de collegevergadering op 19 september, nog over de modellen tender en ECO.

In bijlage 2 is op basis van verschillende criteria een vergelijking gemaakt tussen de verschillende ontwikkelmodellen voor het gemeentelijk deel van het windpark. Daarbij zijn de verschillende modellen per criterium gewogen en beoordeeld (++/+ en --/-). Hieruit blijkt dat de modellen elkaar niet veel ontlopen, zo licht de gemeente toe.

De vertegenwoordiging buurbedrijven vraagt wie bedoeld wordt met 'gemeente' in de legenda van de tabel op pagina 3 van de bijlage? De gemeentelijke organisatie, het gemeentebestuur, de inwoners van de gemeente?

De gemeente geeft aan dat bedoeld wordt passend bij de beleidsdoelen van de gemeente. hoofdzakelijk de gemeente als organisatie is bedoeld. Maar de gemeente snapt de vraag en begrijpt dat dit mogelijk nog wat duidelijker gemaakt kan worden.

Dorpsraad Berghem wil weten of het rendement van de molens in Oss blijft en waar in Oss? De gemeente verduidelijkt dat de insteek is dat het rendement van het gemeentelijk deel ten goede komt aan de gemeenschap in het algemeen en niet enkel aan betrokken ondernemers. Het rendement blijft dus in Oss.

ECO vraagt of in het model tender ook sprake is van een bijdrage aan de energie-opgave van de gemeente?

De gemeente bevestigt dat en geeft aan dat het hier alleen gaat over het gemeentelijk deel van het windpark. Dit betekent dus ook dat in het geoptimaliseerde opbrengstalternatief, waarin sprake is van 2 extra gemeentelijke molens (4 in totaal dus), de bijdrage aan die energie-opgave nog groter is.

Dorpsraad MHM merkt op dat ECO het minst scoort op 'robuustheid van het model', criterium 9. De toelichting op de tabel lijkt niet te sporen met de tabel zelf. Want vervang je de '-' bij 9 door een '+', dan heeft ECO nog altijd meer '-' scores in vergelijking met model tender. Dit lijkt niet te sporen met de opmerking in de toelichting dat de voorkeur naar ECO uit gaat als ze de robuustheid verbeteren.

De NLVOW merkt op dat ten aanzien van criterium 5 (mogelijkheid tot afname van stroom van het windpark), waar alle 3 de modellen een '+' hebben, model ECO voordelen biedt ten opzichte van de tender als je bijvoorbeeld gaat werken met de zogenaamde postcoderoos-regeling.

Over de robuustheid, criterium 9, van ECO merkt de NLVOW op dat mensen zich vaak pas bij een coöperatie aansluiten op het moment dat het besluit dat een windpark er kan komen al genomen is. Daarom is het niet terecht dat ECO in deze niet als robuust genoeg wordt aangemerkt.

In het verlengde van voorgaande discussiepunten vraagt de NLVOW zich af of het wenselijk en mogelijk is een beslissing over het ontwikkelmodel wat naar achter te schuiven.

Tot slot is de NLVOW van mening dat de beoordeling ten aanzien van criterium 3 (goede mogelijkheden voor burgers en bedrijven voor (financiële) participatie), waar alle 3 de modellen een '+' hebben, ook niet klopt. Daar zit verschil in namelijk.

ECO merkt nog op dat het bij een tender belangrijk is te borgen dat overal dezelfde molens komen.

Naar aanleiding van alle opmerkingen over bijlage 2 vraagt de gemeente aan ECO of men het voor te stellen model kan toelichten.

ECO zegt aan te willen tonen dat men wel robuust is. In het land is er veel kennis op het gebied van windmolencoöperaties. Kennis die ook door ECO gebruikt wordt, bijvoorbeeld door de inzet van Pim de Ridder.

Eind deze week wil men een aangepast en versterkt plan klaar hebben. Een plan met als insteek om meer geld onder de molens te laten vallen en Oss verder te brengen.

Desgevraagd geeft ECO aan dat het bestuur zal beslissen wanneer precies het plan aangeboden wordt.

6. Stand van zaken participatie

De gemeente geeft aan dat de gemeenteraad in juli de kaders voor participatie heeft vastgesteld. Deze zijn ontleend aan de Green Deal zoals die gesloten is tussen provincie en ontwikkelaars in West-Brabant aan de A16.

De gemeente is bezig met Raedthuys om een conceptovereenkomst op te stellen en heeft goede hoop dat het lukt. Kern daarvan is dat 25% van de waarde van een bouwrecht in een fonds komt en dat € 0,50 per MWh wordt afgedragen. Ook streeft de gemeente naar een eerlijkere verdeelsleutel voor de grondvergoeding; niet enkel de boer op wiens land de molen komt profiteert maar de hele omgeving. Er kan niks afgedwongen worden maar er is sprake van een inspanningsverplichting.

ECO wil weten of ook bewoners financieel kunnen participeren in de molens op het Raedthuysdeel? De gemeente geeft aan dat financiële participatie mogelijk is bij de molens op het gemeentelijk deel. Op het Raedthuysdeel gaat het om rendement afromen ten behoeve van een fonds.

7. Rondvraag en afspraak over volgende vergadering

De NLVOW vraagt of de 'verkenning duurzame energie' en het dossier windpark Elzenburg-De Geer in dezelfde raadsvergadering behandeld worden.

De gemeente geeft aan dat de 'verkenning duurzame energie' al in de raad aan bod is geweest. De gemeenteraad is dus al ingevoerd in het onderwerp.

ECO vraagt naar de stand van zaken van de geplande molen op het bedrijfsterrein.

De gemeente is hierover in gesprek. Er zijn een aantal mogelijkheden. Het bedrijf op wiens terrein de molen komt, ontwikkelt zelf. Een andere optie is dat meerdere bedrijven meeprofiteren. Er is hierover nog geen duidelijkheid, reden waarom er meerdere varianten zijn. Verduurzamen is hier het belangrijkste doel en niet zozeer het financieel laten meeprofiteren van de gemeenschap.

De gemeente geeft, tot slot, aan dat het maken van een nieuwe afspraak nu lastig is. De klankbordgroep wordt in ieder geval geïnformeerd nadat het college op 19 september een besluit heeft genomen over de raadsvoorstellen.

Bijlage

- presentatie Antea Group, 6 september 2017, 'Windmolenpark Elzenburg – De Geer, update'